

בזמן הגלות מסבה לו – זועק יהודי: „כל מה שיאמר לך הבעה"ב עשה חוץ מצא"12, כל מה שבעה"ב זה הקב"ה אומר צריך לעשות, „חוץ מצא", חוץ מלהישאר עוד רגע ח"ו במצב של „צא", מחוץ לשולחן אביהם, מבקשים ותובעים כביכול מהקב"ה: „שלח נא ביד תשלח" – בשנת **ובתחלתה** „יד תשלח" – והבא **כבר** את הגאולה האמיתית והשלימה!

ויחד עם השלימות בעבודת השליחות (בסיום לקו"ת פ' ברכה) יש מיד את שלימות הנישואין – שיר השירים – של ישראל וקוב"ה [ובפרט עלידי שמקבלים גם את ההחלטה הטובה ללמוד את כל ספר תורה אור ולקוטי תורה כל חלקיהם עד סיומם. שע"י לימוד התורה בענינים אלו, ממהרים עוד יותר את ההמשכה בפועל].

הי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

חיי שרה

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב
(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

חיי שרה

כיצד זה מוליך לקבלת משיח צדקנו.

וכמודגש בנושא הכינוס – „כל ימי חיך להביא לימות המשיח“: כל עניני העבודה (בכל ימי חיך, ובכל יום עצמו – בכל פרטי ושעות היום) צריכים להיות חדורים ב„להביא לימות המשיח“. לא רק „לרבות“ (כפי שכתוב בכמה מקומות), שהוא (השליח) עומד ומחכה שמשיח יבוא ואז הוא יטול חלק בזה ויהנה מזה וכו', אלא – „להביא“, הוא עושה כל התלוי בו כדי להביא „לימות המשיח“ לשון רבים, לא רק ההתחלה של יום אחד, אלא של ימות (לשון רבים) – ימות המשיח (ולא רק כאשר המשיח הוא „בחזקת משיח“⁵, אלא כל ימות המשיח – גם השלימות של „משיח ודאי“⁵ וכו').

והכוונה בפשטות היא – שמכינוס השלוחים צריכים לבוא ולהביא החלטות טובות כיצד כל שליח צריך להתכונן בעצמו ולהכין את כל היהודים במקומו ובעירו וכו' לקבלת פני משיח צדקנו, ע"י שהוא מסביר את ענינו של משיח, כמבואר בתושב"כ ובתושבע"פ, באופן המתקבל אצל כל אחד ואחד לפי שכלו והבנתו, כולל במיוחד – ע"י לימוד עניני משיח וגאולה, ובפרט באופן של חכמה בינה ודעת.

והיות שזוהי העבודה בזמן הזה, הרי מובן שזה שייך לכאן"א מישראל, בלי יוצא מן הכלל.

. . . ועוד ועיקר: מאחר שכבר סיימו את עבודת השליחות – בא כל שליח אל המשלח האמיתי, הקב"ה, ומודיע: עשיתי את שליחותי, ועכשיו הגיע הזמן שאתה, כביכול, תעשה את שליחותך [שגם הקב"ה הוא שליח („מגיד דבריו ליעקב גו"¹¹)], וביחד עם עשר הספירות – הרי עצמותו ומהותו בעצמו, כביכול, הוא משיח צדקנו]: „שלח נא ביד תשלח“ – שלח לנו את משיח צדקנו בפועל ממש!

ואפילו אם עדיין יכול להיות ספק, שמא הקב"ה רוצה להחזיק את ישראל עוד רגע אחד בגלות, למען גודל הנחת רוח וההנאה שהעבודה

א. „בשעתא חדא, ביומא חדא, ברגע חדא“

ב„זהר“ בפרשתנו¹ מוסברת אחת המעלות של בעלי תשובה על-פני צדיקים גמורים: אצל צדיקים, העבודה בהתעלות הרוחנית נעשית בצורה מסודרת ומדורגת מיום ליום ומדרגה לדרגה, כנאמר בפרשתנו², „ואברהם זקן בא בימים...“³, וכן בהפטרת השבוע³, „המלך דוד זקן בא בימים...“⁴, עד הגיעם בעבודתם לשיא ההתקרבות והדביקות בה: „ואילו אצל בעלי תשובה הרי „בשעתא חדא, ביומא חדא“⁴ ברגע⁵ חדא⁶ קריבין לגבי קודשא בריך הוא“.

בהערותיו לספר הזהר⁷ מתעכב אבי מורי על כך, ושואל: „לכאורה הוא שלא על הסדר, כי הוה ליה למימר יומא שעתא רגע, שכל אחד רבותא מחבירו, בדרך לא זו אף זו. גם אם די ברגע חדא לאיוה צורך אמר שעתא ויומא“⁸?

(1) זח"א רכט, א ואילך
(2) כד, א.

(3) מלכים א, א. וראה מפרשי הזהר שם.

(4) ולהעיר מלשונות חז"ל גבי תשובה: יש קונה עולמו בשנה אחת (ע"ז יז, א); יפה שנה אחת בתשובה כו' (אבות פ"ד מ"ז); שוב יום אחד לפני כו' (אבות פ"ב מ"ז). וראה לקמן הערה 8.

(5) כ"ה בכמה דפוסי זהר „ברגע“ (וכן הועתק בלקולו"צ דלקמן), אבל בכ"כ דפוסי הזהר (וכן נעתק באור יקר, באור החמה, ובכ"ז) „ברגעא“ – ועפ"ז מתאים ל„חדא“ שלאחריו ול„שעתא“ וכו' שלפניו.

(6) ולהעיר מתרגום לתשא (לג, ה), „שעה חדא“ ובתיב"ע: „שעה חדא קלילא“. וראה לקמן הערה 8.

(7) לקולו"צ (לוח"א) ע' פא.

(8) שעה (בלשון חכמים) ורגע – שני פי' להם (ובכל מקום לפי ענינו): משך זמן מסויים או זמן קצר (בערך הענין וכמו ברגע קטן עובתיך (ישעי' נד, ז), אבל במחז"ל זה שהובאו ג' שיעורי זמן ביחד – ודאי הפי' דכ"א שיעור מסויים.

והוא מבאר: „יש לומר יש ג' בחינות תשובה המגיעים במלכות, בזעיר אנפין, בכינה, כמו שנתבאר בלקוטי תורה בדבור המתחיל מה טובו⁹ עיין שם (שיש דרגה בתשובה שמהותה היא „סור מרע“¹⁰, המגיעה לדרגת המלכות, יש דרגה נעלית יותר בתשובה שמהותה היא „ועשה טוב“¹⁰, ומגיעה לדרגת זעיר אנפין. ויש דרגת תשובה נעלית אף יותר מכך, שהיא במהותה „בקש שלום“¹⁰ – לימוד התורה, והיא מגיעה לדרגת כינה. זהו בשעתא – במלכות הנקראת שעה, ביומא – בזעיר אנפין הנקרא יום, ברגע – בכינה“.

ב. שלוש הדרגות בתשובה קשורות ליחידות זמן שונות

במבט ראשון נראה, שלפי הסברו של אבי מורי הכוונה בשלושת הביטויים „בשעתא, ביומא, ברגע“ איננה למנות את שלושת יחידות הזמן בפשטות, אלא הכוונה היא בעיקר לשלוש הדרגות בתשובה הרומזות ב„שעתא“ (מלכות), „יומא“ (זעיר אנפין) ו„רגע“ (כינה), ולכן נכון לכתוב אותם בסדר זה, התואם את סדר הדרגות מלמטה למעלה.

אך הסבר זה אינו חלק כל כך, שהרי אין ענין יוצא מדי פשוטו. ולכן יש לומר ששלוש הדרגות הללו בתשובה, אשר „מגיעים במלכות, בזעיר אנפין, בכינה“, קשורות כל אחת ליחידת זמן מסויימת כפשוטה: התשובה של „סור מרע“ המגיעה לדרגת המלכות

(9) בלק עג, ב ואילך.

(10) לשון הכתוב – תהלים לד, טו.

וכמה ענינים – ודוקא מתוך מלחמה של שלום. ונצחון הוא גם מלשון נצחיות, קשור עם הגילוי של „נצח“: נ' – גילוי שער הנו"ן, צ' – שנת הצדי"ק (כפי שבנ"י קראו לשנה זו) וח' – הגילוי של משיח צדקנו, הקשור במספר שמונה (שמונה נסיכי אדם⁶).

מזה מובן, שמאחר שהשלוחים עומדים כבר מזמן לאחר מילוי התחלת עבודת השליחות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, ומזמן לאחר אמצע עבודת השליחות, עד שכבר סיימו את השליחות (כהודעת נשיא דורנו הנ"ל), ואעפ"כ עדיין לא באה בפועל ממש הגאולה האמיתית והשלימה – צריך לומר, שעדיין נשאר משהו לעשות כדי להביא את הגאולה בפועל.

והוא: ע"פ הידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁷, „א' הראוי מצדקתו להיות גואל וכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"⁸, וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, השליח היחיד שבדורנו, המשיח היחיד שבדורנו, שכבר סיימו את כל העבודה – הרי מובן, שמתחיל להתקיים ה"שלח נא ביד תשלח"⁹, השליחות של כ"ק מו"ח אדמו"ר. ומזה מובן, שהדבר היחיד שנשאר עכשיו בעבודת השליחות, הוא: **לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש**, כדי שיוכל לקיים את שליחותו בפועל ולהוציא את כל ישראל מהגלות!

... מזה ישנה ההוראה בפועל שיש להסיק בעמדתנו עתה בהתחלה ובפתיחה של „כינוס השלוחים העולמי“:

לכל לראש – צריך לצאת בהכרזה ובהודעה לכל השלוחים, שעבודת השליחות עכשיו ושל כאו"א מישראל מתבטאת בזה – שיקבלו את פני משיח צדקנו.

זאת אומרת: כל הפרטים בעבודת השליחות של הפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, צריכים להיות חדורים בנקודה זו –

לקוטי

נעשית „בשעתא חדא“. סוג התשובה הנעלה יותר, „ועשה טוב“, המגיע לדרגת זעיר אנפין נעשה בזמן של „יומא חדא“, והדרגה הנעלית ביותר – „בקש שלום“ – תורה, המגיעה לבניה, נעשית ב„רגע חדא“.

ויש להבין:

בעל תשובה „מיד עאל ואתדבק ביה בקודשא בריך הוא“¹¹ (= מיד נכנס ומתדבק בקדוש־ברוך־הוא), משום שהתשובה בעצם מהותה היא מעל לסדר והדרגה. אדם שהיה לפני כן במצב לא טוב, עובר על־ידי התשובה בדרך של קפיצה ודילוג מן הקצה אל הקצה, ממצב הפכי אל קיום התורה והמצוות ודביקות בקדוש־ברוך־הוא. וכיוון שהדבר קשור לתנועה נפשית שאינה מוגבלת בסדר ובהדרגה, לפיכך אין התשובה מתמשכת וקשורה לזמן, אלא „מיד אעל ואתדבק...“.

אך לפי זה אין מובן: כיצד ייתכן שהדרגה הנעלית של תשובה, „ועשה טוב“, הנובעת מהתעוררות תשובה עמוקה יותר, תהיה תלויה בתקופת זמן ממושכת?

ובדומה לכך מתעוררת השאלה לגבי הספירות למעלה: ידוע¹², שכל הענינים שבעולם הזה, „נמשכים“ ומשתלשלים ודומים לעולמות שלמעלה. ויותר מכך: התכלית של ה„עולמות העליונים“ היא „עולם הזה התחתון“¹³ – וכיצד ייתכן שהדרגה הנעלית

11) לשון הוהר שם (ע"ב) בסיום הענין. וראה קדושין (מט, ב): שמה הרהר תשובה.

12) ראה תניא רפ"ג: שנשתלשלו מהן.

13) תניא פל"ו. וראה הקדמת הת"ז (יו, א): אנת הוא דאפיקת כו' לאנהגא בהון עלמין. וראה גם פרדס שער טעם האצילות פ"ו. שער מהות והנהגה פ"כ. ד"ה ת"ר ג"ח תרמ"ג. מצותה משתשקע תרע"ח ובכ"מ*.

* לכאר ה' אפ"ל דע"פ המבואר במקומות הנ"ל

שיחות

יותר – זעיר אנפין – נקראת „יומא“, והנמוכה יותר – מלכות – נקראת „שעתא“, כאשר „יומא“ היא יחידת זמן ממושכת יותר, קשורה יותר עם הזמן ורחוקה יותר מהדרגה שמעל לזמן מאשר „שעתא“?

ג. „קיצור“ ו„אריכות“

כדי להבין זאת יש להקדים ולבאר תחילה שבשאלה לגבי „קיצור“ או „אריכות“ בנושא רעיוני מה מהם „נעלה“ יותר, יש לכאורה צדדים לכאן ולכאן:

ב„קיצור“ יש יתרון על פני „אריכות“, כפי שכותב הרמב"ם¹⁴ על דברי המשנה שהם מסודרים כ„דבר קצר וכולל ענינים רבים“ ואילו הגמרא נכתבת בהרחבה. כך נאמר¹⁵ גם לגבי המפרשים האחרונים שלעומת הראשונים דרכם לפרש ולהאריך בדברים. כלומר: כאשר הרעיון השכלי מובע במקורו הוא בקיצור, וההרחבה היא כאשר צריך להורידה ממקורה אל דרגת המקבל – מן המשנה לגמרא, ומן הגמרא ללומדים ולמתחברים שלאחר מכן.

14) הקדמה לפיה"מ ד"ה אחרי כן ראה להסתפק.

15) ראה ספרי הכללים (יד מלאכי כללי הרמב"ם אות כד. ועוד) – ע"פ ב"י לטויו"ד סר"א ד"ה ומ"ש ואף אם תשבול: „דבתראה הוא .. הוה לי' לפרש“. ובכ"מ. וראה מכתב הגדפס בהקדמה לתוס' היר"ד למס' שבת (ברוקלין, תשכ"ב).

(בחסידות) מתורג' מה שהקשה בפרדס (שער טעם האצילות פ"א) על האומרים שטעם מספר עשר ספירות למעלה הוא משום שלמטה כל נקודה היא בעלת שלש קוטרים וכ"א כולו מ' ועם המקום הסובבם הוא עשר – „ודאיך יהי' המסובב הכרח אל צורת מציאות סיבתו“ – והתירוץ ע"פ הנ"ל. כי תכלית האצילות היא בשביל עוה"ז (וראה גם ד"ה באתי לגני תשי"ד ס"ה – לענין מספר תרי"ג) – אבא אינו כי אין גדר תחתון וגשם מכריח שיה' עשר ולא פחות או יותר.

וראה בארוכה לקו"ש חלק ל בראשית (תשמ"ז).

החידוש שנתוסף במיוחד בזמן האחרון בעבודת השליחות: **לקבל פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה**. . שזהו חידוש כללי ועיקרי, שאינו רק עוד פרט (או כלל) בשליחות, אלא הוא עיקר וענין כללי ביותר, ועד שהוא הענין הכי כללי בתורה – הכנה לביאת משיח צדקנו – שמקיף את כל הנקודות והפרטים של עבודת השליחות.

וכפי שכבר דובר פעמים רבות (ובפרט בחדשים והשבועות האחרונים): ע"פ הודעת חז"ל¹⁶ שכבר "כלו כל הקיצין", וההודעה של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר עשו תשובה גם כן, עד שכבר סיימו את כל עניני העבודה (אפילו "לצחצח את הכפתורים"¹⁷), ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו – הרי העבודה והשליחות עכשיו היא: להיות מוכנים בפועל לקבלת פני משיח צדקנו **בפועל ממש!**

מזה מובן, שהמטרה של כינוס השלוחים העולמי הנוכחי מתבטאת בנקודה זו: להתדבר ביחד ולקבל החלטות טובות על מנת לקיימן בפועל, כיצד לבצע את השליחות המיוחדת של הזמן שלנו: קבלת פני משיח צדקנו.

. . . כמדובר לעיל, הודיע כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה, ועומדים מוכנים, "עמדו הכן כולכם", לקבלת פני משיח צדקנו.

כפי שרואים זאת (כמדובר כמה פעמים) גם בכך, שבמאורעות העולם נתקיימו כמה סימנים על הגאולה, החל מהסימן (בילקוט שמעוני¹⁸) ש"הגיע זמן גאולתכם", כפי שנראה בזה ש"מלכיות מתגרות זו בזו"¹⁹, בפרט במדינות הערביים.

. . . ורואים בפועל איך שנפעל ה"ילחום מלחמת ה"²⁰ וינצח בכמה

יותר למטה, יש צורך ביתר ביאור והרחבה כדי שיוכלו להבינו.

ויש לומר שבדומה לכך רואים בהשוואה שבין שמיעה לראיה: דבר שבראיה הוא נתפס כולו "כהרף עין", הרי כדי לקולטו בחוש השמיעה יש צורך בזמן ממושך.

לעומת זאת, כאשר מדובר באותו "עולם", הרי להיפך: רעיון "נעלה" ועמוק יותר דורש יתר הרחבה כדי שיובן במלוא עומקו, ואילו רעיון פשוט יותר ניתן להסביר בקיצור, ודי במעט מילים כדי להבינו²⁰.

וכך גם בדוגמאות שלעיל:

ב"עולם" המשנה, בדרגה הגבוהה יחסית לגמרא, נאמרים הרעיונות העמוקים בקצרה יחסית לגמרא. אך בגמרא עצמה וכדומה לה כתובים הרעיונות העמוקים ביתר הרחבה, ואילו הרעיונות הפשוטים יותר – בקיצור.

ה. תשובה עילאה – "רגע",

תשובה תתאה – "שעתא" (יומא)

מכך יובן גם בעניננו:

באופן כללי²¹ נחלקות שלוש דרגות התשובה הנ"ל לשתיים: שתי הדרגות הראשונות הן תשובה תתאה, והדרגה השלישית היא – תשובה עילאה. גם בפשטות כך הוא הדבר: התשובות "סור מרע ועשה טוב" הן שתיהן בעולם המעשה – עשיה

מצד שני, אומרים חז"ל¹⁶, "לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה". הסיבה הפשוטה לכך היא¹⁷, משום שהתלמיד לא יוכל לקבל את ההרחבה של הרעיון. לכן צריך למסור לתלמיד את הדברים רק בקצרה המתאימה להבנתו. כלומר, הקיצור קשור בנחיתותו של התלמיד לעומת הרב.

ד. באותו "עולם" או בשני "עולמות" שונים,

ויש לומר, שההסבר לכך הוא, שתלוי באיזה דרגה מדובר:

כאשר מדובר על יחס בין שני "עולמות", שתי דרגות בהבנה שכלית שאחת מהן גבוהה הרבה יותר מהאחרת – כהבדל שבין בעלי המשנה לגמרא, הגמרא לראשונים, הראשונים לאחרונים וכדומה – הרי אז ככל שהדרגה נעלית יותר כך נאמרים שם הדברים בקיצור רב יותר¹⁸, כי שם עצם הרעיון הוא בגלוי ורואים מיד את האמת¹⁹, וככל שהרעיון יורד

16 פסחים ג, ב. חולין סג, ב.

17 ראה לקו"ת (בשלח א, א), ביאורו (עו, ד), ביאורו להצ"צ (ע' סג"ד) ובכ"מ (ע"פ רמב"ם הל' דיעות פ"ב ה"ד) – שבמאורו"ל זה מדובר על דרך קצרה הכוללת את כל האריכות (כמו לשון המשנה). ומובן שאין זה בסתירה לפירוש הפשוט, כ"א הוספה שביחד עם זה צ"ל קיצור הכולל את כל האריכות. וראה אה"ת שלח כרך ו' ע' א'תשעט. המשך תרס"ו ע' תא.

18 ולהעיר וע"ד, "מעשה דבעש"ט שצפה והשיג ברי"ה מה שהי' אח"כ כידוע .. (כי) היתה עליית נשמתו .. בהיכלות דיצירה .. שם יוכל להיות נכללים ט"ו שנים בסקירה אחת" – דרמ"צ נט, א. וראה בהערות שם (רב, ב ואילך). וראה ביאורו להצ"צ ע' רנח. סה"מ תקס"ה ע' שכא, של (ולהעיר משינויי הנוסחאות בין מקומות אלה). ולהעיר מהמבואר בדרושי חסידות ובפרט בפרשתנו (ביאורו קלא, ד. תנ"ח קכו, ד. וראה ספר הערכים חב"ד (כרך ד) ערך אורות דספירות ביחס לכלים ס"ז. ושו"ט) – שלמעלה יותר הכלים מועטים יותר.

19 ראה גם המכתב דלעיל הערה 15.

20 וע"ז בהשפעת השכל מרב לתלמיד, שנמשכת בזה רק הפשטות שבהשכל – ולכן ה"ה, בלשון קצרה" [משא"כ ברב המשפיע השכלה לב' תלמידים א' חכם וא' תם, שמה שהתם מבין בדיבור אחד יצטרך התם ריבוי דברים" (דרמ"צ קיד, ב. ועד"ז בכ"מ) – כי מכיון שלגבי התם ה"ז שכל עמוק לפיכך צריך, ריבוי דברים"].

21 ראה בכ"ז לקו"ת שבהערה 9.

פון חכמה בינה ודעת.

און היות אז דאָס איז די עבודה פון דעם זמן, איז מובן אז דאָס איז שייך צו יעדער אידן אָן אויסנאָם כלל.

. . . ועוד ועיקר: וויבאלד אז מ'האָט שוין פאַרענדיקט די עבודת השליחות – קומט צוגיין יעדער שליח צו דעם משלח האמיתי, דער אויבערשטער, און איז מודיע: עשיתי את שליחותי, און איצטער איז געקומען די צייט אז דו כביכול זאָלסט טאָן דיין שליחות [וואָס אויך דער אויבערשטער איז אַ שליח («מגיד דבריו ליעקב גו"ל»¹¹), און צוזאַמען מיט די עשר ספירות – איז עצמות ומהות אַליין כביכול משיח צדקנו]: „שלח נא ביד תשלח" – שיק אונז משיח צדקנו בפועל ממש!

און אפילו אויב עס קען נאָך זיין אַ ספק אז דער אויבערשטער וויל האַלטן אידן נאָך אַ רגע אין גלות צוליב דעם גודל הנחת רוח והנאה וואָס די עבודה אין גלות פאַרשאַפט אים – שרייט אַ איד: „כל מה שיאמר לך הבעה"ב עשה חוץ מצא"י¹², אַלץ וואָס דער בעה"ב זה הקב"ה זאָגט דאַרף מען טאָן „חוץ מצא", צו בלייבן נאָך אַ רגע ח"ו במצב פון „צא" בחוץ פון שולחן אביהם, מען בעט און מען מאַנט כביכול באַ דעם אויבערשטן: „שלח נא ביד תשלח" – בשנת ובתחלתה „יד תשלח" און ברענג שוין די גאולה האמיתית והשלימה!

און צוזאַמען מיט שלימות בעבודת השליחות (בסיום לקו"ת פ' ברכה) האָט מען גלייך די שלימות הנישואין – שיר השירים – פון ישראל וקוב"ה [ובפרט דורך דעם וואָס מ'נעמט אָן אויך די החלטה טובה צו לערנען גאַנץ ספר תורה אור ולקוטי תורה כל חלקיהם עד סיומם. וואָס דורך לימוד התורה בענינים אלו, איז דאָס נאָכמער ממחר די המשכה בפועל].

(משיחות ש"פ חיי שרה, כ"ה מרחשוון, מבה"ח כסלו תשנ"ב)

[11] תהלים קמו, יט. וראה שמו"ר פ"ל, ט.
[12] פסחים פו, ב.

לקוטי

ושלילת העשיה, ואילו התשובה השלישית – „בקש שלום" – היא בעולם המוחין, לימוד התורה.

ולפיכך: התשובה שקשורה למוחין היא בקיצור – „ברגע חדא" – כי בעולם (הנעלה יותר) השכל, הענינים גלויים יותר ואין צורך בפירוט.

ואילו בין שתי התשובות שבעולם המעשה, הרי להיפך: התשובה של „ועשה טוב", שהיא בדרגה נעלית יותר, אורכת זמן ממושך יותר – „יומא חדא" – בדומה לרעיונות העמוקים בגמרא הדורשים יתר ביאור, בעוד אשר הדרגה הנמוכה יותר של „סור מרע" אינה אורכת יותר מאשר „שעתא חדא", בדומה לרעיונות הפשוטים שבגמרא שדי בהם בהסבר קצר.

ולהעיר, שכך גם בפשטות, שכדי לעשות מעשה בפועל – „ועשה" – יש צורך בזמן רב יותר מאשר לצורך הימנעות מעשיה – „סור מרע".

וכך גם בספירות למעלה: ספירת הבינה, שהיא בעולם המוחין, מעל לעולמות²², נקראת „רגע", כי האור האלקי מאיר בה בשיא הגילוי ולכן שם הוא שיא הקיצור בזמן – „רגע". ואילו הספירות של זעיר אנפין ומלכות הקשורות לעולמות – עולם המידות²² – הן „יומא" ו„שעתא", ביתר אריכות מאשר „רגע".

אך כיוון שבספירות אלו עצמן, בעולם המידות, דרגת זעיר אנפין נעלית יותר מאשר מלכות, לכן נקראת דרגת זעיר אנפין – „יומא", ואילו מלכות נקראת „שעתא".

חיי שרה

שיחות

1. הדרגה הרביעית – „בזמנא חדא"

לפי ההסבר של אבי מורי, שהובא לעיל, ששלושת הביטויים בזהר רומזים לשלוש דרגות התשובה הללו, ניתן לכאר בדרך החסידות גם את גירסת הרמ"ק²³, שבדברי הזהר יש ארבעה ביטויים – דרגות: „בשעתא חדא, ביומא חדא, בזמנא²⁴ חדא, ברגעא חדא", כדלהלן:

בלקוטי תורה²⁵ מבואר, שאמנם באופן כללי יש שלש דרגות בתשובה, אך ביתר פירוט יש דרגה רביעית, נעלית יותר, המגיעה עד ספירת החכמה. בעבודה הרוחנית זוהי הדרגה של „קדש עצמך במותר לך"²⁶.

ויש לומר, שהדרגה הרביעית נרמזת בביטוי הרביעי שנוסף בזהר לפי גירסת הרמ"ק – „בזמנא חדא": אמנם „רגע" הוא, לכאורה, היחידה הקטנה ביותר של הזמן. אך למרות זאת קיים הדיון „וכמה רגע – אחד מחמשת... רגע כמימרא, זמן דיבור של שלש אותיות"²⁷, כלומר, שיש לכך מדה מסויימת²⁸. ואילו הביטוי „זמנא חדא" אינו

[23] כן משמע מהביאור שהובא ממנו באור החמה כאן (וכ"ה באור יקר – ירושלים תש"ל) שד' הלשונות הן לנגד ד' חלוקי כפרה, והלשון „זמנא" הוא כנגד „סורין ממרוקין" (זמן היסורים). וכ"ה בנוסח הזהר הנדפס עם האור יקר (שם).

אבל להעיר שבוהר לפנ"ז שם: „ולא אתקריב אברהם בזמנא חדא או בזמנא חדא". ולפי זה אולי י"ל שאין זו גירסא אחרת, אלא – פירוט לשון זה שנכתב רק בצד השלילי (באברהם, שאינו דומה לבע"ת).

[24] בדפוס ירושלים הג"ל „זמנא" – ולכאורה הוא ט"ס (וצ"ל „בזמנא").

[25] שם עה, א ואילך.

[26] ראה אהר"ת וראר ע' קפה. ע' ב'תקצו. וראה לקו"ש [המתורגם] ח"ט ע' 430 ואילך. ובכ"מ.

[27] ברכות ז, א ובתוד"ה שאלמלי.

[28] ראה רמב"ם הל' קידוש החודש רפ"י.

[22] ראה סה"מ תש"ח ע' 273. ובכ"מ.

און אַרויסנעמען אַלע אידן פון גלות!

. . . דערפון האָט מען די הוראה בפועל וואָס מ'דאַרף ארויסנעמען שטייענדיק איצטער באַ דער התחלה ופתיחה פון דעם "כינוס השלוחים העולמי":

לכל לראש – דאַרף מען אַרויסקומען מיט אַ הכרזה והודעה צו אַלע שלוחים, אַז די עבודת השליחות איצטער און פון יעדער אידן באַשטייט אין דעם – אַז מ'זאָל מקבל זיין פני משיח צדקנו.

דאָס הייסט: אַלע פרטים אין דער עבודת השליחות פון הפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, דאַרפן זיין דורכגענומען מיט דער נקודה – ווי דאָס פירט צו קבלת משיח צדקנו.

ווי אונטערשטראַכן אין דעם נושא הכינוס – "כל ימי חיך להביא לימות המשיח"¹⁰: אַלע עניני עבודה (בכל ימי חיך, ובכל יום עצמו – בכל פרטי ושעות היום) דאַרפן זיין דורכגענומען מיט "להביא לימות המשיח", ניט בלויז "לרבות" (ווי עס שטייט בכ"מ), אַז ער (דער שליח) שטייט און וואַרט ביז משיח וועט קומען און דעמולט וועט ער אין דעם איינטייל נעמען און דערפון הנאה האָבן וכו', נאָר – "להביא", ער טוט כל התלוי בו צו ברענגען "לימות המשיח" לשון רבים, ניט בלויז די התחלה פון איין טאַג נאָר פון ימות (ל' רבים) – ימות המשיח (און ניט נאָר ווען משיח איז "בחזקת משיח"⁵, נאָר אַלע ימות המשיח – אויך די שלימות פון "משיח ודאי"⁵ וכו').

ובפשטות מיינט דאָס – אַז פון דעם כינוס השלוחים דאַרף מען קומען און להביא החלטות טובות ווי יעדער שליח דאַרף זיך אַליין צוגרייטן און צוגרייטן אַלע אידן במקומו ובעירו וכו' צו מקבל זיין פני משיח צדקנו, דורך דעם וואָס ער איז מסביר דעם ענין פון משיח כמבואר בתושב"כ ובתושבע"פ באופן המתקבל צו יעדערן לפי שכלו והבנתו, כולל במיוחד – דורך לימוד עניני משיח וגאולה, ובפרט באופן

(10) ברכות פ"א מ"ה.

מגדיר שום מדת זמן, אלא מבטא את עצם מציאות הזמן בלבד²⁹.
ולפי המשך ההסבר בלקוטי תורה²⁵, שלמרות זאת מדובר ברוב המקומות בגלוי רק אודות שלש דרגות התשובה – משום שחכמה ובינה הן "תרין רעין דלא מתפרשין"³⁰, והדרגה הרביעית נכללת במילא בשלישית, ניתן להבין מדוע לפי הגירסא הנפוצא בזהר קיימים רק שלוש הביטויים, כי בדרך כלל מדובר על שלש דרגות התשובה, כדלעיל. אך כיון שלפעמים בכל זאת מונים את הדרגה הרביעית בתשובה, יש גירסא, המפרטת גם דרגה זו בתשובה – שלימות התשובה.

(29) ידועה השקו"ט בגדר התחלקות הזמן (ראה מו"ג ח"א פ"ג הקדמה הג' ועוד. מפענח צפונות פ"ג ס"ג ואילך. וש"נ) אבל אינו שייך לגדו"ד, כמובן. (30) ראה זח"ג ד, א.

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח

ויהי'ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז **יחי**, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל **ביאת דוד מלכא משיחא'**

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

לְעוֹלָם וָעֶד

הוספה

בשורת הגאולה

ה.

וזהו גם א' הטעמים להדפסת קונטרס עץ החיים בהוצאה מיוחדת וחלוקתו לכאור"א מאנשים נשים וטף בסיום וחותרם יום ההולדת כ"ף מרחשון (התחלת ערב שבת זה) . . כדי להדגיש שכל הדברים האלה נמשכים בתקפם ובשלימותם (וביתר שאת) ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ה"מנהל-פועל" דשיבת תומכי תמימים, ובפרט לאחר מלאות ארבעים שנה להסתלקותו, ש"קאי איניש אדעת' דרבי"י¹, ובמילא נשלמה כבר העבודה דדור השלישי (לאדנ"ע), דור הגאולה, "ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו"².

. . . ויה"ר שההוספה בלימוד והפצת תורת החסידות, ביחד עם ההוספה בלימוד נגלה דתורה, שכמה עניני נגלה דתורה נמצאו במאמר זה, והפצת התורה והיהדות, כולל ובמיוחד ע"י הקמת מוסדות חדשים, וביסוס וחיזוק והרחבת המוסדות הקיימים, בתי תורה, בתי תפלה (עבודה) ובתי גמילות-חסדים – ימהרו ויזרזו ויביאו תיכף את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שאז יאמרו ליצחק דוקא "כי אתה אבינו"³ – "תולדות יצחק".

ובהדגשה יתירה מצד השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – ששמו השני (סיום וחותרם שמו) יצחק, אשר, עוד בזמנו העיד שנשלמו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים"⁴, ולכן ציוה (ונתן כח) "עמדו הכן כולכם"⁵ לקבל פני משיח צדקנו, ועאכו"כ בימינו אלה.

ובפרט כשרואים המאורעות שבתקופה האחרונה בנוגע ל"תולדות ישמעאל" (שבסיום פרשתנו) – אשר, נוסף לכך שכללות הענין

(1) ע"ז ה, רע"ב.
 (2) הושע ו, ב. וראה מצו"ד עה"פ.
 (3) ישעי' סג, טו. שבת פט, ב.
 (4) שיחת שמחת תרפ"ט.
 (5) אג"ק שלו ח"ד ריש ע' רעט.

"מלכיות מתגרות זו בזו"⁴, בפרט אין די מדינות הערביים.

. . . און מ'זעט בפועל ווי עס איז געוואָרן און עס ווערט דער "לחום מלחמת ה'"⁵ וינצח בכמה וכמה ענינים – ודוקא מתוך מלחמה של שלום. און נצחון איז אויך מלשון נצחיות, פאַרבונדן מיט דעם גילוי פון "נצח": ג' – גילוי שער הנו"ן, צ' – שנת הצדי"ק (ווי אידן האָבן אָנגערופן דעם יאָר), און ח' – דער גילוי פון משיח צדקנו, וואָס איז פאַרבונדן מיט מספר שמונה (שמונה נסיכי אדם⁶).

דערפון איז פאַרשטאַנדיק, אַז וויבאַלד די שלוחים האַלטן שוין פון לאַנג נאָך מילוי התחלת עבודת השליחות בהפצת התורה והיהדות והפצת המענינות חוצה, און פון לאַנג נאָך אמצע עבודת השליחות, ביז אַז מ'האָט שוין מסיים געווען די שליחות (כהודעת נשיא דורנו הנ"ל), ואעפ"כ איז די גאולה האמיתית והשלימה נאָך ניט געקומען בפועל ממש – דאַרף מען זאָגן אַז ס'איז נאָך געבליבן עפעס צו טאָן וואָס וועט ברענגען די גאולה בפועל.

און דאָס איז: ע"פ הידוע אַז "בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁷, "א' הראוי מצדקתו להיות גואל וכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"⁸, וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, דער איינציגער שליח שבדורנו, דער איינציגער משיח שבדורנו, אַז מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט – איז פאַרשטאַנדיק אַז ס'הויבט זיך אָן מקויים ווערן דער "שלה נא ביד תשלח"⁹, די שליחות פון כ"ק מו"ח אדמו"ר. און דערפון איז מובן, אַז די איינציקע זאָך וואָס איז איצטער געבליבן אין דער עבודת השליחות, איז: צו מקבל זיין פני משיח צדקנו בפועל ממש, בכדי ער זאָל קענען מקיים זיין שליחותו בפועל

(4) מדרש לקח טוב לך לך יד, א. וראה גם ב"ר פמ"ב, ד.
 (5) רמב"ם הל' מלכים פי"א ה"ד.
 (6) סוכה נב, ב.
 (7) פי' הברטנורא למגילת רות.
 (8) ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.
 (9) שמות ד, יג.

ד"מלכיות מתגרות זו בזו" הוא מסימני הגאולה, כמארו"ל⁶ "אם ראית מלכיות מתגרות זו בזו צפה לרגליו של משיח", ה"ז בהדגשה יתירה בנוגע ל"תולדות ישמעאל", כדאיתא בילקוט שמעוני⁷ "שנה שמלך המשיח נגלה בו . . מלך פרס מתגרה במלך ערבי . . כל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים" (כפי שרואים במוחש הבלבול דאוה"ע שלא יודעים מה לעשות, ומחפשים עצות שונות כו'), והקב"ה אומר לישראל "בני אל תתייראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם . . הגיע זמן גאולתכם", וממשיך, ש"מלך המשיח . . עומד על גג בית המקדש⁸ והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם" – כפי שהכריזו ומכריזים במיוחד לאחרונה.

(משיחות ש"פ חיי שרה, כ"ב מרחשון תנש"א)

(6) ב"ר פמ"ב, ד. מדרש לקח טוב לך לך יד, א.

(7) ישעי' רמז תצט.

(8) להעיר מדיוק לשון המדרש "עומד על גג בית המקדש" – שגגין לא נתקדשו (פסחים פה, סע"ב. רמב"ם הל' ביהב"ח פ"ו ה"ז), דיש לומר, שבזה מרומז שההכרזה "ענוים הגיע זמן גאולתכם" באה מחוץ לארץ שלא נתקדשה בקדושת ארץ ישראל, בדוגמת החילוק שבין גג המקדש להתוך דהמקדש עצמו.

ו.

ויהי רצון, שכיון שבימינו אלה נשלמו כל מעשינו ועבודתנו בכל פרטי הענינים דמאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, ובאופן דשני חיי שרה שכולן שוין לטובה, כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר צחצחו את הכפתורים¹, ועומדים מוכנים² לקבל פני משיח צדקנו, ובפרט שלאחרי זה עברו עוד עשיריות שנים שבהם צעקו בני"י עד מתי (וואָס דאָס דאָרף דאָך אויך האָבן אַ שיעור), תבוא תיכף ומיד הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(ממאמר ויהיו חיי שרה תנש"א – ספר המאמרים מלוקט ח"ה ע' 60)

(1) שיחת שמה"ת תרפ"ט.

(2) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ד ריש ע' רעט.

מח.

דער חידוש אין דער עבודת השליחות וואָס איז צוגעקומען במיוחד בזמן האחרון: לקבל פני משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה . . אַ חידוש כללי ועיקרי וואָס איז ניט בלויז נאָך אַ פרט (אָדער אַ כלל) אין דער שליחות, נאָר אַן עיקר און אַן ענין כללי ביותר, ביז דעם ענין הכי כללי אין אידישקייט – הכנה לביאת משיח צדקנו – וואָס נעמט אַרום אַלע נקודות ופרטים פון דער עבודת השליחות.

ווי מ'האָט שוין גערעדט מערערע מאָל (ובפרט אין די לעצטע חדשים און וואָכן): לויט דער הודעה פון חז"ל¹ אַז ס'איז שוין "כלו כל הקיצין", און די הודעה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אַז מ'האָט שוין אויך תשובה געטאָן, ביז אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע עניני עבודה (אפילו "צופוצן די קנעפ"2), און מ'שטייט גרייט צו קבלת פני משיח צדקנו – איז איצטער די עבודה און שליחות: צו זיין גרייט בפועל צו מקבל זיין פני משיח צדקנו בפועל ממשי!

דערפון איז מובן, אַז אין דעם באַשטייט די מטרה פון דעם היינטיקן כינוס השלוחים העולמי: צו זיך צוזאַמענרעדן און אַרויסקומען מיט החלטות טובות על מנת לקיימן בפועל, ווי צו אויספירן די שליחות מיוחדת פון דעם איצטיקן זמן: קבלת פני משיח צדקנו.

. . . מ'האָט גערעדט פריער, אַז כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו האָט מודיע געווען, אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע עניני העבודה, און מ'שטייט שוין גרייט, "עמדו הכן כולכם", צו מקבל זיין פני משיח צדקנו.

ווי מ'זעט דאָס אויך (כמדובר כמ"פ) אין דעם וואָס אין די מאורעות העולם ווערן מקויים כמה סימנים אויף דער גאולה, אָנהויבנדיק פון דעם סימן (אין ילקוט שמעוני³) אַז "הגיע זמן גאולתכם" פון דעם וואָס

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) ראה שיחת שמה"ת תרפ"ט.

(3) ישעי' רמז תצט.